

Байжанкол бастауыш білім беретін КММ

№ 1 «30» 082024

Бекітемін С.Ермагамбетов
Мектеп мейнгерушісі

Тақырыбы:
(вариативтік компонент)

«Сиқырлы әріптер»

Сыныбы Мектепалды даярлық
Орындауды: Рахат А.А
(МАД тәрбиешісі)

Ә/Б отырысында қаралды: А.Култаева
(Ә/Б жетекшісі)

№ хаттама қүгі 20 ж
Тексерілді: С.Ермагамбетов
(мектеп менгерушісі)

Түсінік хат

Мектепалды даярлық оқушыларының бойында білім, білік дагдылар, тәрбие нормаларының қалыптасуына әр пән белгілі рөл атқарады. Негізгі міндеттердің іске асуына комекстесетін пәннің бірі – әліппе. Негізгі міндеттерінің бірі – оқушылардың қоршаған ортамен қарым – қатынасын, жалпы дүниетанымын қалыптастыру. Эріптерді дұрыс, анықтап, таза жазу, оларды бір-бірімен жалғау сөздерді дұрыс жазу дагдысын жетілдіру. Оқушылардың танымдық қабілеттерін дамытып, баланы қиялдауга, сөйлеуге үйрету, сөздік корын молайту.

Бұл бағдарлама мектепалды даярлық тобына арналған. Мектеп табалдығының жаңа аттаган жас жеткіншектердің тілін дамытып, сөздік корын молайтып, ауызекі және жазбаша тілдерін дамыту. Оқушылардың ойлау қабілеті мен дүниетанымын кеңейіп, басқалармен қарым-қатынас кезінде өзін еркін ұстауга үйрету.

Бағдарламаның маңыздылығы оқушыларды жинақылыққа, дұрыс сөйлеп, өз ойын анық жеткізуге дагдыландыру. «Сиқырлы әріптер» бағдарламасы бойынша оқушыларға әдемі жазуды, әр сызықтың атын білуді, сауатты әрі мәнерлі жазуга машықтандыру, білімінің одан әрі дамуына ықпал жасау. Қай әріпті болса да оқушыларға түсінікті, қызықты әрі тартымды, құнделікті өмірмен байланыстыра өткізу бағдарламаның басты міндеті. Оқушыларды жазуга үйрету нәтижесінде дыбысты әріппен таңбалай білуге, әріпті, сөзді дұрыс, таза жазуга тәрбиелеу. Сабак өтілген әріп түрлерін осы сабакта қайталай оқыту және баланың сол әріпті қаншалықты менгергені туралы сабак соңында қортынды жасап отыру.

«Сиқырлы әріптер» вариативтік сағаты алтасына 1 сағат, жылына 33 сағатқа жоспарланған.

Бағдарламаның мақсаты:

Сиқырлы әріптер сабагында балалар әріп туралы білімдерін кеңейтіп, әріптерден сөз құрастырып үйренеді. Әрбір әріптерді ажыратып білуге, ойын арқылы сөз құратып білуге таяқшалардан әріптер құратуға, сөздерді буынға бөлуге үйрету.

Бағдарламаның міндеті:

Балаларды шапшаң қимылдауға, ойларын және есте сақтау қабілеттерін, логикалық ойлау қабілеттерін, тілдерін, танымдық қабілеттерін дамыту. Балаларды шапшаңдылыққа, ұжыммен жұмыс істеуге, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу

- Оқушының ой-өрісін, сана-сезімін жан-жақты дамыту;
- Оқушының сөздік қорын байытып, дұнистаннымын кеңейтіп, танымдық қабілеттерін арттыру;
- Оқушыларды адамгершілікке, мейірімді болуга тірбиелеу;
- Балалардың ойын арқылы ой-өрісін дамыту, тіл байлығын үйрету;
- Әріптерді дұрыс сала білуге, сөйлем құрауға үйрету;
- Сурет бойынша ойын еркін айтуда, әңгіме құрауға үйрет.

Бағдарламаның практикалық маңыздылығы:

Оқушылардың тақырыпты жетік менгеріп, практикалық іс – дағдыларының қалыптасуына, ізденімпаздыққа жүйелі түрде жұмыс жасаудың мүмкіндік беру.

Сабактың жүргізу әдістері:

Әңгімелдеу, сұрақ-жауап, түсіндіру, баяндау, мазмұндау, тест, плакатпен жұмыс т.б.

Бағдарлама бойынша күтілетін нәтиже:

- Әріптерді менгереді.
- Әріптерден сөз, сөйлем құрап дағдыланады.
- Сөздерді буынға бөліп машықтанады.

Мазмұндық болім

№	Тақырыбы	Сағат саны
1	Алғашқы түсінік	1
2	Дайындық жаттығулар	1
3	Сурет бойынша әңгімелеу	1
4	Ұзын-қысқа таяқшалар	1
5	Ирек сыйықтар салу	1
6	Сызбалар жасауға үйрету	1
7	Сурет салу арқылы әріп элементтерін үйрету	1
8	Әріп элементтер	1
9	Суретпен жұмыс	1
10	Ойын «Орнын тап»	1
11	Сиқырлы суреттер	1
12	Дыбыстарды ажырату	1
13	Сурет сала білейік	1
14	Сурет салу арқылы әріп элементтерін пайдалану	1
15	«Дыбысын анықта» ойыны	1
16	Сыйықтарды жалғастыру	1

17	Ii әрпі	1
18	Әә әрпі	1
19	И әрпі	1
20	Зз әрпі	1
21	Ө,Ү әрпі	1
22	Г әрпі	1
23	Яя әрпі	1
24	Юю әрпі	1
25	Xx әрпі	1
26	X,h әрпі	1
27	B,Ф әрпі	1
28	E әрпі	1
29	Ш,Ц әрпі	1
30	Y әрпі	1
31	Ъ,Ь әрпі	1
32	Қайталау	1
33	Қорытынды	1

Нормативтік болім

Ұйымдастырылған оку іс-әрекеті: Сиқырлы әріптер

Апталық -1 сағат, жылдық-33 сағат МАД

№	Тақырыбы	Мақсаты	Көрнекілігі	Пәнаралық байланыс	Қолданылған әдебиеттер	Сағат саны	Уақыты
1	Алғашқы түсінік	«Әріптер еліне саяхат» туралы толық түсінік беру	Балапан дәптері	Саят ашу және жазу	Саят ашу және жазу бойынша әдімтемелік кешен	1	
2	Дайындық жаттығулар	А-а, Т-т, Н-н әріптерінің жазылу, айттылу емілесін түсіндіру	Балапан дәптері	Жазу дәптері	Қазақ тілінен дидактикалық материалдар	1	
3	Сурет бойынша әңгімелу	Сурет бойынша тіл байлығын дамыту (күзгі жыл мезгілдері бойынша)	Жыл мезгілдерінің суреттері	Қоршаған ортамен танысу	Мектепалды даярлық журналы	1	
4	Ұзын-қысқа таяқшалар	Сызықтардың дұрыс салуын үйрету	Әліппе дәптері	Саят ашу және жазу	Саят ашу және жазу бойынша әдістемелік кешен	1	
5	Ирек сызықтар салу	Ирек сызықтар түрлерін түрету	Балапан дәптері	Саят ашу және жазу	Саят ашу және жазу бойынша әдістемелік кешен	1	
6	Сызбалар жасауға үйрету	Сызбалар жасауға үйрету жолдарын түсіндіру	Балапан дәптері	Саят ашу және жазу	Тіл дамыту	1	
7	Сурет салу арқылы әріп элементтерін үйрету	Әріп элементтерін сурет бойынша түсіндіру	Әліппе дәптері	Сурет салу	Балдырылған журналы	1	
8	Әріп элементтер	Әріптерді дұрыс сала білкеге үйрету, дыбыстарды анық айтқыза отырыш, сөйлем құруға үйрету	Әліппе дәптері	Саят ашу және жазу	Саят ашу және жазу бойынша әдістемелік кешен	1	
9	Суретпен жұмыс	Сурет бойынша ойын еркін айтуда, әңгіме құруға үйрету	Нұктелі пішіндер суреті	Сурет салу	Айгөлек журналы	1	

10	Ойын «Орнын тап»	Ойын арқылы балалардың шапшаңдықтарын,тапқырлыққа тәрбиелуеу	Сиқырлы әріптер	Әріптер әлемі	Мөлдір бұлак журналы	1	
11	Сиқырлы әріптер	Балалардың тіл байлығын арттыру,дұбыстарды дұрыс, анық айтуға ептілікке тәрбиелуеу	Әліппе дәптер «Досымның аты кім?»	Әліппе дәптер «Досымның аты кім?»	Балдырган журналы	1	
12	Дұбыстарды ажырату	Дұбыстарды бір-бірімен ажырата білуге үйрету	Балдай тәтті әліппе	Балдай тәтті әліппе	Саят ашу және жазу бойынша әдістемелік кешен	1	
13	Сурет сала білейік	Сурет салу арқылы қолын жаттықтыру	Пішіндердің суреті	Математика	Айгөлек журналы	1	
14	Сурет салу арқылы әріп элементтерін пайдалану	Дұбыстарды дұрыс айтуын қадагалау	Балапан дәптері	Саят ашу және жазу	Балдырган журналы	1	
15	«Дұбысын анықта» ойыны	Балалардың ойын дамыту,ой-өрісін дамыту,тіл байлығын арттыру	Әліппе дәптері	Тіл дамыту	Математикалық даярлық журналы	1	
16	Сызықтарды жалғастыру	Жай қалам арқылы үзбей жазу әдісін үйрету	Әліппе дәптері	Саят ашу және жазу	Саят ашу және жазу бойынша әдістемелік кешен	1	
17	Ii әрпі	Білімдерін кеңейтіу	Балапан дәптері	Тіл дамыту	Әріптер жинағы	1	
18	Әә әрпі	Сөз құрамын жаттықтыру,әріптерді салыстыру	Балапан дәптері	Саят ашу және жазу	Қима әріптер	1	
19	Ии әрпі	Таяқшалардан әріп құрауга үйрету	Әліппе дәптері	Саят ашу және жазу	Таяқшалар,қима әріптер	1	
20	Зз әрпі	Геометриялық фигуналардан сурет құрату	Әліппе дәптері	Сурет салу	Геометриялық фигуналар	1	
21	Ө,Ү әрпі	Ребус шешу арқылы логикалық ойлаудың дамыту	Әліппе дәптері	Саят ашу және жазу	«Жарты әріп» ойыны ребустар	1	
22	Ғ әрпі	Ойын арқылы сөз құрату Ұжыммен жұмыс істеуге тәрбиелуеу	Әліппе дәптері	Сурет салу	Таяқшалар «Гүл тереік» ойыны	1	

23	Яя әрпі	Я әрпінің екі дыбыс беретін әріп екенін түсіндіру, сөздерді буынға бөлу	Балдырган дәптері	Саят ашу және жазу	Суреттер Қима әріптер	1	
24	Юю әрпі	Ю әрпінің екі дыбыс беретін әріп екенін түсіндіру, сөздерді буынға бөлдіру	Әліппе дәптері	Сурет салу	Суреттер Қима әріптер	1	
25	Xx әрпі		Әліппе дәптері	Сурет салу	Таяқшалар, қима әріптер	1	
26	X,Ң әрпі	Әріпті қатыстырып сөз күрату. Танымдық қабілеттерін дамыту	Балапан дәптері	Саят ашу және жазу	Таяқшалар, қима әріптер	1	
27	B,Φ әрпі	Ойын арқылы ойларын, тілдерін дамыту	Әліппе дәптері	Сурет салу	Суреттер Қима әріптер	1	
28	Ee әрпі	Таяұшалардан сөз күрату	Әліппе дәптері	Саят ашу және жазу	«Жарты әріп» ойыны ребустар	1	
29	Ш,Ц әрпі	Өлең жаттау. Ойларын дамыту	Әліппе дәптер	Саят ашу және жазу	«Шашылған әріптер» ойыны. Суреттер	1	
30	Үү әрпі	«Суретті аяқта» ойыны Ү әрпін қатыстырып сөз күрату. Сызба арқылы сөйлем күрату.	Әліппе дәптері	Сурет салу	«Суретті аяқта» ойыны Қима әріптер. Сызба	1	
31	Ъ,Ь әрпі		Әліппе дәптері	Саят ашу және жазу	«Сөз ойла, тез ойла» ойыны. Қима әріптер	1	
32	Қайталу		Әліппе дәптері	Сурет салу	Саят ашу және жазу бойынша әдістемелік кешен	1	
33	Қорытынды					1	

Қолданылған әдебиеттер:

Мұғалімге арналған:

1. Θ.Тұрманжанов «Қазақ мақал-мәтелдері» Алматы «Ана тілі» баспасы 1993 ж
2. М.И. Нұсіпбекова, С.А. Сейілгазинова «Әдістемелік қуралдар» Астана «Арман-ПВ» баспасы 2009 ж
3. Қ.А. Айманбетова «Мен және бәрі, бәрі, бәрі...» Алматы «Аруна» баспасы 2010 ж.
4. З.Керімбаева «Менің досым» Алматы «Бала баспасы» 2010 ж.
5. З.Керімбаева «Сыйлаймын» Алматы «Бала баспасы» 2010 ж.

Оқушыларға арналған:

1. «Балдырган» журналы
2. «Айгөлек» республикалық балалар журналы
3. «Мәлдір бұлақ» журналы
4. «Сен білесің бе?» тарихи-этнографиялық кітаптар топтамасы. «Аруна» баспасы 2009 ж.
5. С. Кенжеахметұлы. «Жеті қазына» «Принт» баспасы 2006 ж.